

1. ročník

nozokomiální nákaza - nemocniční nákaza

dezinfekce - ničení mikroorganismů

sterilizace - ničení mikroorganismů, jejich zárodků, spor

expoziční doba - doba působení dezinfekčního prostředku

expirační doba - doba použitelnosti

asepse - soubor opatření zabraňující kontaminaci prostředí používáním sterilních pomůcek

asepse - zabránění vniknutí infekce

dekontaminace - zbavení nečistot, včetně choroboplodných zárodků

rezistence - odolnost

Fowlerova poloha - poloha v sedě nebo polosedě

Ortopedická poloha - poloha v sedě s opřenými HK

Trendelenburgova poloha - poloha kde DK jsou výš než hlava

dekubit - proleženina - místní odumřelá tkáň

intertrigo - opruzenina - povrchové poškození kůže

predilekční místa - místa nejvíce vystavená tlaku

intertrigo - opruzenina - povrchové poškození kůže

inkontinence - samovolný únik moči, stolice

hematom - krevní výron

dehydratace - odvodnění, ztráta tekutin z organismu

hydratace - zavodnění

2. ročník

somatická bolest - vychází z kůže, z vazivové tkáň

viscerální bolest - vychází z orgánů v dutině hrudní a břišní

neurogení bolest - dráždění nervových vláken

akutní bolest - trvá omezenou dobu

chronická bolest - trvalá nebo častěji se opakující

hypersomnie - nadměrné spaní, hlavně během dne

spánková inverze - obrácený rytmus spánku

narkolepsie - náhlé upadnutí do spánku během dne

parasomnie - různé typy chování při spánku nebo bezprostředně po probuzení

insomnie - nespavost
hypnotika - léky na zkvalitnění spánku
hypotermie - podchlazení
normotermie - fyziologická teplota
subfebrilie - zvýšený teplota
febris - horečka
hyperpyrexie - vysoká horečka
analgetika léky zmírňující bolest
antipyretika - léky snižující horečku
tachykardie - zrychlený tep
bradykardie - zpomalený tep
arytmie - nepravidelný tep
respirace - dýchání
eupnoe - normální dýchání
tachypnoe - zrychlené dýchání
bradypnoe - zpomalené dýchání
expirium - výdech
inspirium - nádech
apnoe - bezdeší
hyperventilace - hluboké a zrychlené dýchání
hypoventilace - mělké a povrchní dýchání
hypertenze - vysoký krevní tlak
hypotenze - nízký krevní tlak
koagulace - srážení
statim - ihned
hyperglykémie - vysoká hladina cukru v krvi
hypoglykémie - nízká hladina cukru v krvi
meléna - černá dehtovitá stolice
enteroragie - jasně červená krev ve stolici
defekace - vyprazdňování stolice
mikce - močení

diarhoe - průjem
obstipace - zácpa
okultní krvácení - skryté krvácení
skybala - tvrdá spečená stolice
reziduum - zbytková moč po vymočení
retence moči - zadržování moči v močovém měchýři
polakisurie - časté nucení na močení
nykturie - častější močení v noci
pyurie - hnis v moči
dysurie - obtížné a bolestivé močení
proteinurie - bílkovina v moči
bakteriurie - bakterie v moči
enuresis - pomočování u starších dětí
glykosurie - cukr v moči
polyurie - nadměrné močení až 3000ml
diuréza - množství moči za 24hod
oligurie - snížené močení do 500ml
hematurie - krev v moči
anurie - zástava tvorby a vylučování moči
bilance tekutin - příjem a výdej tekutin
tabulettae - tablety
tabulettae effervescens - šumivé tablety
pulveres - prášky
tabulettae obductae - dražé
capsules - kapsle
granula - zrnka
suppositoria - čípky
globuli vaginales - poševní koule
cremae - krém
pastae - pasta
sapones - mýdla

unguenta - masti

solutiones - roztoky

extracta - výtažky

mixturae - směsi

species - čaje

specialita - léky vyrobené ve farmaceutických závodech

magistralita - léky připravované v lékárnách

adultis- pro dospělé

infantibus - pro děti

forte - silný

biforte - dvojnásob silný

mitte - slabý

retard - prodloužený účinek

duplex - dvojitý účinek

mydriatika - léky rozšiřující zornice

miotika - léky zužující zornice

oxygenoterapie – kyslíková terapie

intrakutánní - do kůže

intradermální - do kůže

subkutánní - pod kůží

intramuskulárně - do svalu

intravenózně - do žíly

intrakardiálně - do srdce

intraarteriálně - do tepny

intraartikulárně - do kloubu

intralumbálně - do páteřního kanálu

antikoagulancia - zabraňují srážení krve

antibiotika - látky s bakteriostatickým a bakteriocidním účinkem

diuretika - zvyšují tvorbu moči

paravenózně - mimo žílu

bazál - bonus - základní dávka

acidobazická rovnováha - rovnováha mezi kyselinami a zásaditými látkami

homeostáza - stálost vnitřního prostředí

acidóza - porucha acidobazické rovnováhy ve prospěch kyselin

alkalóza - porucha acidobazické rovnováhy ve prospěch zásaditých látek

pH - udává koncentraci vodíkových iontů v roztoku

izotonický roztok - má stejný osmotický tlak jako plazma

hypotonický roztok - má nižší osmotický tlak než plazma

hypertonický roztok - má vyšší osmotický tlak než plazma

ruptura - prasknutí, roztržení

sutura - sešití

incize - rozříznutí, řez

excize - vyříznutí

extrakce - vynětí, odstranění, vytržení

resekce - odstranění části orgánu

absces - ohraničený zánět

flegmóna - neohraničený zánět

stomie - vyústění na povrch

exsudát - zánětlivý výpotek

transudát - nezánětlivý výpotek

ascites - nahromadění volné tekutiny v dutině břišní

bronchoskopie - vyšetření průdušnice a průdušek

gastroskopie - vyšetření jícnu a žaludku

rektoskopie - vyšetření konečníku a dolní části esovité kličky

kolonoskopie - vyšetření tlustého střeva

cystoskopie - vyšetření močového měchýře

artroskopie - vyšetření kloubní štěrbiny

imobilizační syndrom - soubor poškození, vznikající na základě imobility

malnutrice - podvýživa ve smyslu špatného složení stravy

flexe - ohnutí

abdukce - unožení, upažení

addukce - připažení, přinožení

extenze - natažení

kontraktura - zkrácení svalů v oblasti kloubu

vertikalizace - změny poloh

afázie motorická - neschopnost hovořit a psát

afázie senzorická - neschopnost rozumět mluvené nebo psané řeči

invazivní - pronikající, vnikající dovnitř organismu

neinvazivní - nepronikající dovnitř organismu

screening - vyhledávání

edukace - výchova, vzdělávání

3. ročník

cyanóza - modravé zbarvení kůže

dekompenzace - opakované zhoršení zdravotního stavu

dispenzarizace - pravidelné sledování stavu nemocného

hemoptoe - chrlení krve

tussis - kašel

hemoptýza - vykašlávání krve

kompenzace - stabilizování (vyrovnání) stavu

obstrukce - uzavření

stridor - pískavý zvuk, chrčení

symptom - příznak

anasarka - celkové prosáknutí organismu

klaudikace - ischemická bolest v dolní končetině

palpitace - bušení srdce

synkopa - mdloba

saturace - nasycení

edém - otok

stenokardie - ischemická bolest srdce

dyspepsie - porucha trávení

hemateméza - zvracení krve

ikterus - žloutenka

nauzea - pocit na zvracení

penetrace - průnik vředu do okolí
perforace - proděravění stěny
stenóza - zúžení
emesis - zvracení
anémie - chudokrevnost
epistaxe - krvácení z nosu
hemolýza - rozpad krvinek
petéchie - tečkovité krevní výrony
purpura - mnohočetné krevní výrony
exoftalmus - vystouplé oko z očníce
polydipsie - zvýšená žízeň
eutanazie - dobrá, vhodná, přiměřená smrt
exitus letalis - smrt
terminální stadium - konečná fáze života
tanalogie - věda zabývající se umíráním a smrtí
selfmonitoring - vlastní sledování zdravotního stavu
biopsie - odebrání vzorku tkáně
palpace - pohmat
perkuse - poklep
amence - zmatenost
delirium - blouznění
kóma - bezvědomí
somnia - spavost
sopor - hluboký spánek s porušeným vnímáním
subarachnoidální - pod pavučnici
subdurální - pod tvrdou plenou mozkovou
epidurální - nad tvrdou plenou mozkovou
komoce - otřes
kontuze - zhmoždění
komprese - stlačení
ileus - střevní neprůchodnost

4. ročník

hemiparéza - částečné ochrnutí poloviny těla

hemiplegie - úplné ochrnutí poloviny těla

kvadruparéza - částečné ochrnutí všech končetin

kvadruplegie - úplné ochrnutí všech končetin

paraparéza - částečné ochrnutí dolní nebo horní části těla

paraplegie - úplné ochrnutí dolní nebo horní částí těla

parestézie - brnění, mravenčení

amence - stav zmatenosti

amnézie - výpadek paměti na určitý časový úsek

autismus - chorobné uzavření do sebe

demence - porucha paměti a intelektu v důsledku poškození mozku

deprese - smutná nálada

deprivace - nedostatečné naplňování potřeb

deviace - odchylka chování

euforie - chorobně spokojená nálada

fobie - strach

halucinace - nepravdivý vjem

iluze - zkreslený vjem

mánie - chorobně nadnesená nálada a zvýšená aktivita

suicidum - sebevražda

crusta - strup

eroze - oděrka

erytém - zarudnutí

furunkl - nežit

makula - skvrna

papula - pupen

pruritus - svědění

pustula - neštovička

ragáda - trhlinka

ulcus - vřed

vesikula - puchýřek

audiologie - vědní obor zabývající se studiem sluchu

foniatrie - obor zabývající se nemocemi řeči, hlasu a vad sluchu

logopedie - výuka řeči

paracentéza - protnutí bubínku

agens - původce

inkubační doba - časový interval mezi proniknutím nákazy a vznikem prvních příznaků

alopecie - ztráta vlasů

cytostatika - léky zastavující růst nádorových buněk

karcinogen - látka, která vyvolává růst nádorů

metastáza - dceřiné ložisko, které vzniklo nádorovým rozsevem

paliativní - zmírňující bolest

progrese - postup, pokračování

relaps - návrat k předešlému horšímu stavu

remise - dočasná úleva, vymizení projevů nemoci

akomodace - vyklenutí čočky

glaukom - šedý zákal

katarakta - šedý zákal

myopie - krátkozrakost

nystagmus - kmitání bulbů

strabismus - šilhání

typhlosis - slepota

visus - zrak

endoprotéza - náhrada chybějící části těla

luxace - vykloubení, vymknutí

osteomalacie - měknutí kostí

repozice - napravení, narovnání

skolióza - vybočení páteře do strany

spinální jednotka - oddělení pro míšní poranění

ortodontie - čelistní ortopedie